

MT

MT

MT

KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

Brussel 4.8.2009
KUMM(2009) 390 finali

**KOMUNIKAZZJONI MILL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, IL-
KUNSILL, IL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U L-KUMITAT
TAR-REĠJUNI**

**Rapport dwar il-Kompetittività Diġitali tal-Ewropa
Kisbiet ewlenin tal-istrategija i2010 mill-2005 sal-2009**

{SEC(2009) 1060}
{SEC(2009) 1103}
{SEC(2009) 1104}

KOMUNIKAZZJONI MILL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, IL-KUNSILL, IL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U L-KUMITAT TAR-REĠJUNI

**Rapport dwar il-Kompetittività Digitali tal-Ewropa
Kisbiet ewlenin tal-istrategija i2010 mill-2005 sal-2009**

WERREJ

1.	Dahla	3
2.	Kisbiet ewlenin tal-i2010	4
2.1.	Tishih tas-Suq Uniku għan-negozji u l-utenti Ewropej.....	5
2.2.	Stimulazzjoni tar-riċerka u l-innovazzjoni fl-ICT fl-Ewropa	6
2.3.	Assigurazzjoni li ċ-ċittadini kollha jibbenefikaw mill-ICT	8
3.	Impatt tal-i2010 fl-Istati Membri	9
4.	Inħarsu 'l quddiem – sfidi futuri għall-politika	9
5.	Konklużjonijiet.....	12

1. DAHLA

L-Ewropa għadha forza dinjija fit-teknoloġiji avvanzati tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni (l-ICT). Il-“World wide web”, l-istandard tal-GSM tat-telefowns ċellulari, l-istandard tal-MPEG għall-kontenut digitali, u t-teknoloġija tal-ADSL kollha ġew ivvintati fl-Ewropa. Għan importanti tal-politika huwa li tinzamm din il-pożizzjoni fuq quddiem nett u li din tinbidel f'vantagġ kompetittiv. Huwa għalhekk li fl-2005, il-Kummissjoni ressqet l-istrategija i2010 sabiex issaħħah il-pożizzjoni tal-Ewropa fuq quddiem nett fl-ICT u sabiex tiftaħ il-benefiċċji tas-soċjetà tal-informazzjoni għat-tkabbir u l-impjiegi Ewropej¹. Din l-istrategija tat dettalji dwar miżuri konkreti tal-politika:

- **Sabiex jissahħah is-suq uniku għan-negozji u għall-utenti** billi jitneħħa x-xkiel regolatorju u tittejjeb il-konsistenza regolatorja fis-settur tat-telekomunikazzjoni u għas-servizzi tal-midja awdjovizivi (b'mod partikulari t-televiżjoni u l-filmati b'talba);
- **Sabiex jitheggu r-riċerka u l-innovazzjoni fil-qasam tal-ICT** fl-Ewropa billi jingabru flimkien il-fondi pubbliċi u privati għar-riċerka u billi dawn jiġu mmirati lejn oqsma li fihom l-Ewropa tinsab fuq quddiem nett, jew tista' tiġi fuq quddiem nett, bħat-teknoloġija tat-telefowns ċellulari tal-LTE (l-evoluzzjoni fit-tul), li se tirrevoluzzjona l-“broadband” bla fili, jew l-ESC (il-kontroll elettroniku tal-istabbiltà), li jgħin biex jiġu evitati l-inċidenti bil-karozzi f'każ li jkun hemm manuvra f'daqqa waħda jew manuvri f'toroq li jkunu jizolqu;
- **Sabiex jiżguraw li ċ-ċittadini kollha jgawdu** mill-pożizzjoni tal-Ewropa fuq quddiem nett fl-ICT, b'mod partikulari permezz ta' servizzi pubbliċi online mill-aqwa li kulhadd ikollu aċċess għalihom; permezz ta' mezzi tat-trasport aktar sikuri, intelligenti, nodfa u b'użu effiċjenti tal-enerġija, u billi l-patrimonju kulturali tal-UE jkun disponibbli għal kulhadd b'mod faċli bil-holqien tal-librerija digitali Ewropea.

Matul l-erba' snin li għaddew, il-politiki dwar l-ICT ikkonfermaw ir-rwol tagħhom bħala forza li qed tmexxi l-immodernizzar soċjali u ekonomiku Ewropew u għamlu lill-Ewropa reġjun li jiflaħ aktar għall-kriżijiet. Illum il-ġurnata, jinsabu ankrati sew fil-politiki ewlenin Ewropej dwar it-tkabbir u l-impjiegi. L-Istati Membri tal-UE kollha għandhom politiki tal-ICT li huma kkunsidrati bħala kontributur prinċipali lejn it-tkabbir nazzjonali u l-impjiegi skont l-aġenda mġedda ta' Lizbona. i2010 influwenzat ukoll setturi oħra ta' politika, bħas-Suq Uniku u l-Aġenda tal-Konsumatur. Illum il-ġurnata, il-politiki dwar l-ICT qed jiġu implimentati permezz ta' diversi strumenti, fosthom il-Fondi Strutturali u l-Fondi għall-Iżvilupp Rurali.

L-ICT, u b'mod partikulari l-internet bil-'broadband', huwa fattur kruċjali fil-pjan Ewropew għall-irkupru ekonomiku². L-ICT huwa responsabbli għal nofs iż-żieda fil-produttività tal-UE u l-'broadband' ta' veloċità għolja huwa fattur ewleni fil-holqien ta' impjiegi, hiliet u swieq ġodda u fit-tnaqqis tal-ispejjeż. Huwa importanti ferm għan-negozji, għas-servizzi pubbliċi u sabiex l-ekonomija moderna taħdem sew. Dan ġie rikonoxxut fil-proposti tal-Kummissjoni sabiex jitgħaġġel il-pass tal-irkupru ekonomiku permezz ta' investimenti intelligenti fin-

¹ i2010 – Soċjetà Ewropea tal-Informazzjoni għat-Tkabbir u l-Impjiegi COM(2005) 229 .

² Ara “Pjan Ewropew għall-Irkupru Ekonomiku” - COM(2008) 800 u “Ninvestu llum għall-Ewropa ta' għada” - COM(2009) 36.

networks tal-'broadband' f'żoni rurali, li ġew approvati mill-Kunsill Ewropew, li jammontaw sa EUR 1.02 biljun.

2. KISBIET EWLENIN TAL-I2010

L-i2010 tfasslet bħala l-qafas strategiku għall-politiki Ewropej dwar is-soċjetà tal-informazzjoni u l-midja. Tat deskrizzjoni tal-linja ġenerali tal-politika sabiex tippromwovi ekonomija diġitali, miftuħa u kompettitiva madwar l-Ewropa kollha u saħqet għall-ewwel darba fuq l-importanza tal-ICT biex tittejjeb l-kwalità tal-hajja. L-għan aħħari tagħha huwa li jitlesta s-suq uniku għall-prodotti u s-servizzi tal-ICT għall-benefiċċju tal-konsumaturi, in-negozji u l-awtoritajiet Ewropej.

L-isforzi tal-politika favur il-kompetizzjoni u favur il-konsumaturi, mmexxija mill-“i2010”, wasslu għal hafna riżultati tangibbli:

- Dejjem aktar Ewropej qed ikunu online. L-għadd ta' utenti regolari tal-internet żdied minn 43 % fl-2005 għal 56 % fl-2008; il-parti l-kbira minnhom jużaw l-internet kważi kuljum u għandhom aċċess għall-internet b'veloċità għolja. L-użu tal-internet b'mod regolari wkoll qed isir aktar inklużiv, bl-għadd ta' utenti li jagħmlu parti minn gruppi żvantaġġati (dawk li ma jahdmux, dawk inqas edukati u dawk ta' bejn il-55 u l-64 sena) jikber bl-aktar rata mgħagħla;
- L-Ewropa tinsab fuq quddiem nett fid-dinja fil-qasam tal-internet bil-'broadband'. B'114-il miljun abbonat, hija l-ikbar suq dinji u r-rati ta' penetrazzjoni qed jiżdiedu b'rata mgħagħla. Nofs il-familji Ewropej u aktar minn 80 % tan-negozji Ewropej għandhom konnessjoni 'broadband' fissa, tliet kwarti minnhom b'veloċitajiet medja ta' tnizzil tad-dejta ta' oghla minn 2 Mbps Id-disponibbiltà tal-Internet bil-'broadband' żdied minn 87 % fl-2005 għal 93 % tal-popolazzjoni tal-UE25;
- Ir-rati għolja ta' konnessjoni bil-'broadband' irriżultaw f'żuż oghla ta' servizzi avvanzati. L-Ewropej qeghdin ibiddlu l-abitudinijiet tagħhom b'mod rapidu u qed jadottaw modi ġodda biex jikkomunikaw. 80 % tal-utenti regolari tal-internet jokkupaw rwiehhom f'attivitajiet dejjem aktar interattivi, pereżempju jikkomunikaw, jużaw servizzi finanzjarji online, jaqsmu u jgħallqu kontenut ġdid u jipparteċipaw fi proċessi innovattivi;
- Is-suq għat-telefown ċellulari għandu aktar minn 100 % ta' penetrazzjoni - zieda minn 84 % fl-2004 għal 119 % fl-2009 tal-popolazzjoni tal-UE. B'hekk l-Ewropa hija fuq quddiem nett fid-dinja fil-penetrazzjoni tat-telefown ċellulari, peress li r-rati fl-Istati Uniti u fil-Ġappun huma ta' madwar 80 %. Il-konsumaturi jgħaddu aktar hin jikkellmu u jgħallqu l-messaġġi bi prezzijiet li huma tal-inqas 34.5 % anqas milli kienu fl-2004, inkluż tnaqqis ta' 70 % fit-tariffi tar-'roaming' mill-2005 'l hawn;
- L-Ewropa għamlet progress imgħagħel fil-provvista u l-użu ta' 20 servizz pubbliku ta' riferiment online. Il-provvista ta' servizzi totalment disponibbli għaċ-ċittadini żdiedet għal 50 % fl-2007 (27 % fl-2004) u għal 70% għan-negozji (58 % fl-2004). Terz miċ-ċittadini Ewropej u kważi 70 % tan-negozji fl-UE jużaw is-servizzi elettronici tal-Gvern;
- Ir-riċerka fl-ICT finanzjata mill-UE kellha rwol prinċipali fl-iżviluppi industrijali l-aktar importanti pereżempju fil-mikroelektronika u n-nanoelektronika, fil-kura tas-saħħa u fl-aġenda tal-UE rigward is-sikurezza fit-toroq. L-Ewropa hija wkoll magħrufa għar-riċerka

rivoluzzjonarja, bhat-tekonoloġija Giant Magneto-Resistance, li rrivoluzzjonat in-negozju tal-hard disk, u rebhet il-premj Nobel fl-2007 għall-fizika, u t-teknoloġija tal-ADSL, il-bażi tas-suċċess tal-internet bil-'broadband' illum;

- Il-politiki tal-ICT ġew dejjem aktar integrati. L-Istati Membri rrikonoxxew l-importanza tal-ICT għall-produttività u t-tkabbir u l-potenzjal tal-ICT għal kisba ta' medda ta' għanijiet soċjali u ekonomiċi. Hafna Stati Membri issa integraw l-istrategiji nazzjonali tal-ICT ma' għanijiet simili għal dawk tal-inizjattiva i2010.

Dawn huma whud mill-grajjiet ewlenin ta' suċċess tal-aħħar erba' snin³. Ghalkemm il-potenzjal għadu ma ġiex sfruttat totalment il-kisbiet ġenerali tal-i2010 jistgħu jiġu vvalutati bl-aħjar mod billi jitqabblu mal-għanijiet stipulati fl-2005 għat-tliet pilastru strategici tal-inizjattiva.

2.1. Tishih tas-Suq Uniku għan-negozji u l-utenti Ewropej

Wiehed mill-oqsma l-aktar importanti fejn il-politika tal-ICT għamlet differenza għall-Ewropej huwa fil-promozzjoni ta' suq uniku fis-servizzi ta' telekomunikazzjonijiet u tal-midja awdjovizivi għall-benefiċċju taċ-ċittadini.

Din kienet il-mira prinċipali tal-għan strategiku għall-ewwel pilastru tal-i2010.

Għan Nru 1: Spazju Uniku Ewropew tal-Infommazzjoni li joffri komunikazzjonijiet b'medda ta' frekwenzi għolja bi prezz raġjonevoli u li huma sikuri, kontenut għani u varjat u servizzi diġitali.

Il-frammentazzjoni fis-suq tal-Ewropa ta' 500 miljun konsumatur hija ta' ostaklu għal ekonomiji ta' daqs kbir, b'detriment għan-negozji u l-konsumaturi. Dan huwa aktar il-każ fl-ekonomija diġitali; ma hemm l-ebda raġuni teknika għala l-fruntieri għandhom ifixklu l-flussi tal-holqien tal-ġid. Il-Kummissjoni fittxet b'mod attiv li tiftaħ il-kompetizzjoni fil-komunikazzjonijiet elettronici, tneħhi l-limiti regolatorji, ittejjeb il-konsistenza regolatorja u tohloq livell ta' opportunitajiet indaqs għall-operaturi, l-industriji u l-konsumaturi Ewropej. Rawmet approċċ aktar koordinat lejn l-ispektrum u l-użu potenzjali tad-dividend diġitali mal-Istati Membri kollha. Iż-żewġ Regolamenti Roaming immiraw lejn il-holqien ta' suq domestiku Ewropew għall-konsumaturi u n-negozji⁴.

Ir-riforma fil-qafas tal-komunikazzjonijiet elettronici, li għandha tigi adottata dalwaqt, għandha ttejjeb aktar is-suq uniku b'għadd ta' modi. L-aktar importanti hu li se tagħti aktar għazla lill-konsumaturi u se ttejjeb it-trasparenza filwaqt li tippoteġihom aħjar kontra ksur fis-sigurtà u fid-dejta personali u l-spam billi thegġegħ il-kompetizzjoni f'networks godda. Korp regolatorju ġdid fuq livell Ewropew għandu jgħin sabiex jiżgura kompetizzjoni ġusta u aktar konsistenza fir-regolazzjoni nazzjonali. Fl-istess hin, ir-regolaturi nazzjonali se jikkwistaw indipendenza akbar. Sena wara sena, rapporti annwali tal-progress dwar il-qafas tat-telekomunikazzjoni urew li r-regoli tal-Ewropa favur il-kompetizzjoni ppromwew il-

³ Id-dokument ta' hidma tal-persunal meħmuż SEC(2009) 1060 jagħti inventarju shih tal-azzjonijiet kollha meħuda skont l-i2010 matul is-snin 2005-2009.

⁴ Regolament (KE) Nru 717/2007 u (KE) Nru 544/2009 dwar roaming fuq networks pubbliċi tat-telefonija mobbli fi hdan il-Komunità u d-Direttiva 2002/21/KE dwar kwadru regolatorju komuni għan-networks ta' komunikazzjonijiet u servizzi elettronici

kompetizzjoni, l-investiment u l-innovazzjoni, il-prezzijiet tbaxxew u l-konsumaturi għandhom aktar għażla, aktar drittijiet u servizzi ta' kwalità aħjar.

It-tnedija tal-Gwida eYou f'Mejju 2009 kienet pass importanti lejn l-ghoti ta' aktar setgħa lill-utenti permezz tal-ispejgazzjoni fi kliem ċar tal-ligħi Ewropea applikabbli għad-dinja online. L-ewwel gwida online multilingwistika dwar id-drittijiet tal-utenti fl-Ewropa tindirizza oqsma prinċipali tal-protezzjoni tal-konsumatur online, inklużi l-privatezza u d-dejta personali, is-sikurezza u s-sigurtà online, il-pubblicità online, id-dritt tal-awtur u x-xiri online⁵.

It-televiżjoni għaddej minn perjodu ta' bidla drammatika u l-Kummissjoni zammet lill-Ewropa fuq quddiem nett tal-iżviluppi billi ppromwoviet ix-xandir diġitali u t-televiżjoni mobbli. Bil-prinċipju tal-'pajjiż tal-orġini' bħala bażi, kien hemm ftehim dwar regoli aġġornati dwar il-kontenut sabiex tinfetħ it-triq lejn servizzi awdjovizivi godda li jiġbru mhux biss midja godda (terrestri, mobbli, bis-satellita, fuq il-web) imma wkoll f'formati differenti (televiżjoni interattiva, filmati b'talba, networking soċjali, eċċ.). Illum, l-Ewropa għandha regoli ċari dwar il-fornituri tas-servizzi tal-midja awdjoviziva u l-kwalità ta' dak li qed jixxandar tibqa' assicurata permezz ta' limiti fuq il-pubblicità matul id-dokumentarji, l-aħbarijiet u l-programmi tat-tfal. Barra minn hekk, ġew estiżi r-regoli dwar kontenut li huwa razzist jew li jinċita l-mibgheda għas-servizzi b'talba⁶.

L-appoġġ tal-Kummissjoni għall-films skont il-programm EU MEDIA, estiż mill-2007 sal-2013 b'baġit ta' EUR 755 miljun, għin sabiex il-films u l-kontenut li saru fl-UE jaslu għall-wiri internazzjonali. Hafna films li akkwistaw fama globali kienu sempliċement lanqas iħallu l-pajjiż ta' produzzjoni tagħhom mingħajr l-appoġġ Ewropew⁷. Il-valur miżjud tal-UE mhuwiex biss fil-finanzjament ta' dawn il-produzzjonijiet artistici, iżda li jwasslu l-hajja u l-kultura Ewropea lil udjenza internazzjonali wiesgħa billi jippermettu li l-films Ewropej ikunu disponibbli fl-Ewropa u lil hinn minnha.

2.2. Stimulazzjoni tar-riċerka u l-innovazzjoni fl-ICT fl-Ewropa

Fl-ewwel deċennju tas-seklu 21, l-UE tinsab wara żoni oħra tad-dinja rigward ir-riċerka u l-iżvilupp (R&D) fl-ICT, b'mod partikolari l-Istati Uniti, il-Ġappun u l-Korea t'Isfel. Għalhekk, nediet programmi ambizzjużi ta' riċerka biex tittiehed azzjoni kontra d-defiċit u jappoġġjaw R&D li jhares 'il quddiem. Matul l-aħħar ħames snin, l-UE involviet ruħha fl-inseguwment intensiv tal-mexxejja globali fir-riċerka fl-ICT, filwaqt li fis-snin li ġejjin se taħdem bis-shiħ sabiex tkun fuq quddiem nett f'dan il-qasam.

Dan l-approċċ huwa rifless fl-għan generali tat-tieni pilastru tal-i2010.

Għan Nru 2: Prestazzjoni ta' klassi dinjija fir-riċerka u l-innovazzjoni fl-ICT billi jitnaqqas l-iżbilanċ mal-kompetituri ewlenin tal-Ewropa.

Skont dan il-għan, l-Ewropa adottat l-akbar baġit li qatt kellha għar-riċerka u l-innovazzjoni fl-ICT, aktar minn EUR 10 biljun għall-ICT taħt l-FP7 u s-CIP⁸ mill-2007 sal-2013 biex jgħin

⁵ <http://ec.europa.eu/eyougide>.

⁶ Direttiva dwar is-Servizzi tal-Midja Awdjoviziva, 2007/65/KE.

⁷ eż. 'La Vie en Rose', 'Das Leben der Anderen', 'Die Fälscher', 'Gomorra', 'Slumdog Millionaire'.

⁸ Il-Programm ta' Appoġġ għall-Politika tal-ICT skont il-Programme ta' Kompetittività u Innovazzjoni (CIP) huwa wiehed mill-istrumenti finanzjarji ewlenin skont l-i2010, li beda fl-2007 u se jibqa' għaddej sal-2013 b'baġit ta' EUR 728 miljun. Jistimula l-innovazzjoni u l-kompetittività permezz ta' użu usa' tal-

fil-generazzjoni tal-mewġa li jmiss ta' tkabbir ekonomiku u jmexxi t-tranzizzjoni lejn soċjetà b'livelli baxxi ta' karbonju.

Illum, l-infrastruttura elettronika bhall-GEANT, il-grids, is-superkompjuters u l-arkivji tad-dejta huma katalizzaturi ta' 'tiġdid xjentifiku' ġdid biex jistimulaw il-prosperità u t-tkabbir. Is-suċċess tal-iskema tat-Teknoloġija Futura u Emerġenti wera l-bżonn li jkun imsaħħaħ l-investment fir-riċerka trasformattiva b'riskju għoli sabiex ikun żgurat li l-Ewropa tibqa' kompetittiva fl-ICT fuq żmien twil⁹.

Barra minn hekk, tnedew shubijiet pubbliċi-privati innovattivi. L-Inizjattivi Teknoloġiċi Kongunti *Artemis* u *Eniac* f'sistemi ta' kompjuters inkorporati u fin-nanoelettroniki jindirizzaw teknoloġiji kruċjali biex il-manifattura tinżamm kompetittiva, mill-karozzi u l-aerospazjali għat-tagħmir tal-enerġija u t-teknoloġiji fis-saħħa. L-Inizjattiva *Għixien Megħjun Kontestwament* ('Ambient Assisted Living') bdiet sew u qed timmira sabiex tagħmel lill-Ewropa punt ċentrali għall-iżvilupp ta' soluzzjonijiet diġitali godda għan-nies avvanzati fl-età tal-Ewropa. Dawn l-inizjattivi qed jgħinu lill-industrija tal-UE tkun fuq quddiem nett fuq livell dinji u qed jiġbru l-investment fl-R&D billi jipprovdu inċentivi kemm lill-industrija kif ukoll lill-Istati Membri. Ġew assenjati aktar minn EUR 6 biljuni għal dawn it-tliet inizjattivi fuq sitt snin.

L-UE hija wkoll mexxejja potenzjali fl-internet futur. Il-Kummissjoni bdiet xogħol fuq shubija pubblika-privata li tista' tkun ta' appoġġ għad-disinn u l-arkitettura ta' internet futur li joffri trasport aktar mgħaġġel ta' aktar dejta, aktar indirizzi IP, internet aktar sigur, li jirrispetta l-privatezza u l-protezzjoni tad-dejta li hu miftuħ, interoperabbli u li jippromwovi l-innovazzjoni, il-kompetizzjoni u l-għażla. Dan se jespandi l-użu tal-RFID u tas-servizzi tal-web. L-inizjattiva l-ġdida tibni fuq prijoritajiet eżistenti ta' riċerka. eż. il-Faċilità FIRE (Riċerka u Esperimentazzjoni dwar l-Internet Futur – 'Future Internet Research and Experimentation') bdiet toffri servizzi lill-komunità tar-riċerka biex tesperimenta fuq mudelli godda tan-netwerking u tas-servizzi. Il-Pjattaformi Ewropej tat-Teknoloġija wkoll kienu innovattivi billi aġixxu bħala pjattaformi miftuħa għall-kooperazzjoni bejn l-industrija, l-istituti akkademici u tar-riċerka.

L-Ewropa issa tista' tibni fuq dawn il-passi ewlenin sabiex jiżdied ir-ritmu li bih qed jingħalaq l-iżbilanċ fir-riċerka tal-ICT. Madanakollu, in-nefqa fir-riċerka hija biss mezz u mhux għan fiha nnifisha. Il-kummerċjalizzazzjoni ta' prodotti u servizzi innovattivi hija ta' importanza ewlenija għat-tkabbir, l-impjiegi u l-kompetittività fl-UE. Filwaqt li xi Stati Membri qegħdin fuq quddiem tal-listi globali tal-innovazzjoni, ir-rieda għall-innovazzjoni għadha frammentata. Għalhekk, huwa kruċjali li jkun hemm fokus aktar b'saħħtu u koordinat fuq ir-riċerka u l-innovazzjoni. F'Marzu 2009 harget strateġija mġedda għar-riċerka u l-innovazzjoni fl-ICT fl-Ewropa¹⁰. Din timmira sabiex tistabbilixxi post ta' tmexxija għall-Ewropa fl-ICT, tiffaċilita l-holqien ta' swieq u negozji godda għall-ICT u trendi l-Ewropa aktar attraenti għall-investment fil-hiliet, fir-riċerka u fl-innovazzjoni.

ICT miċ-ċittadini, mill-gvernijiet u min-negozji, b'mod partikolari l-SMEs, http://ec.europa.eu/information_society/activities/ict_psp/index_en.htm

⁹ Inħarrku l-fruntieri fit-Teknoloġiji tal-Informazzjoni u l-Komunikazzjoni (ICT) – strateġija għar-riċerka fit-teknoloġiji godda u tal-ġejjieni fl-Ewropa – COM(2009) 184

¹⁰ Strateġija għar-R&D u l-Innovazzjoni fil-qasam tal-ICT fl-Ewropa: Nghollu l-mira – COM(2009) 116.

2.3. Assigurazzjoni li ċ-ċittadini kollha jibbenefikaw mill-ICT

L-i2010 inkludiet għall-ewwel darba għadd ta' inizjattivi li jqisu l-isfidi demografiċi tal-Ewropa, li jpoġġu liċ-ċittadini fiċ-ċentru tal-politika u li jenfasizzaw l-aspetti ekonomiċi ta' skemi varji.

Għan Nru 3: Soċjetà tal-Infurmazzjoni li hija inklussiva, tipprowdi servizzi ta' kwalità għolja lill-pubbliku u tippromwovi l-kwalità tal-hajja.

Dan huwa partikolarment veru fis-Saħħa-e (saħħa elettronika), fejn il-politiki Ewropej qed itejbu s-saħħa u l-benessri tal-Ewropej, filwaqt li fl-istess hin qed isarrfu f'benefiċċji fil-produttività ta' sistemi kumplessi u li jqumu ħafna flus fil-kura tas-saħħa fl-Istati Membri u qed iżidu l-kompetittività tal-industrija tal-kura tas-saħħa Ewropea. Fl-2008 tnedew żewġ inizjattivi ewlenin ta' politika. Waħda sabiex tiffacilita l-aċċess tal-pazjent għas-servizzi ta' telemedicina u tistimula l-iżvilupp tas-suq; u t-tieni inizjattiva għinet lill-Istati Membri jindirizzaw l-interoperabbiltà transkonfinali tas-sistemi elettronici tar-reġistri tas-saħħa biex jappoġġjaw liċ-ċittadini u lis-suq. Is-Saħħa-e hija wkoll waħda mill-oqsma ta' fokus għall-Inizjattiva tas-Suq Ewleni tal-Kummissjoni, li timmira sabiex iżżid il-veloċità li biha jikber is-suq permezz ta' skemi biex jittejjbu l-kooperazzjoni transkonfinali u t-tixrid tas-servizzi tas-saħħa.

Il-Gvern-e (gvern elettroniku) huwa qasam ieħor ta' politika ta' tmexxija, b'aktar minn 50 % tas-servizzi tal-gvern issa disponibbli totalment online. L-interoperabbiltà tas-servizzi tal-Gvern-e għadha tirrappreżenta sfida ewlenija. Għalkemm l-għadd ta' ċittadini li jużaw l-ICT sabiex jinteraġixxu mal-amministrazzjonijiet pubbliċi għadu baxx, dan qed jiżdied b'mod stabbli. It-tranżizzjoni minn punt ta' waqfa waħda ('one-stop shop') lejn servizzi ffukati fuq iċ-ċittadin kien il-fokus tal-politiki tal-Gvern-e f'dawn l-aħħar erba' snin. Il-Pjan ta' Azzjoni fuq 5 snin adottat fl-2006 impenja lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex jipprovdu benefiċċji tangibbli lill-Ewropej kollha. L-iskema ta' thejjija dwar il-Parteċipazzjoni-e (parteċipazzjoni elettronika) turi li l-użu ta' teknoloġiji godda jista' jwassal għall-parteċipazzjoni akbar mill-pubbliku billi jipprovdi għodda ġdida lill-pubbliku biex isemma' leĥnu. Il-programmi piloti CIP fuq skala kbira li huma għaddejjin dwar l-interoperabbiltà ta' sistemi ta' akkwist elettroniku u r-rikonoxximent pan-Ewropej ta' identitajiet elettronici se jgħinu biex jifih l-potenzjal tal-Gvern-e mal-UE kollha.

L-i2010 timmira wkoll sabiex turi kif l-ICT jista' jtejjeb il-kwalità ta' hajja taċ-ċittadini. Din kienet il-mira prinċipali tal-politika tal-Inklużjoni-e (inklużjoni elettronika) mill-2005. L-2008 rat it-tnehid tal-inizjattiva 'Inklużjoni-E': Kun Parti Minnha!', li lahqet l-oghla punt tagħha bil-konferenza ministerjali dwar l-Inklużjoni-e fi Vjenna. Eżempji oħra jinkludu l-inizjattivi li jimmiraw lejn it-tishih tad-drittijiet tan-nies b'diżabbiltà, l-anzjani u l-persuni żvantaġġati soċjalment. Meta titqies il-korrelazzjoni mill-qrib bejn il-ħiliet fl-ICT u l-inklużjoni fis-soċjetà u s-suq tax-xogħol, il-Kummissjoni wettqet analiżi komprensiva dwar il-ħila digitali fl-Ewropa.

Fl-2005, l-i2010 ipproponiet tliet inizjattivi ewlenin dwar 'il-kwalità tal-hajja'. L-inizjattiva *Għixien Megħjun Kontestwalment* turi kif l-ICT jgħin jindirizza l-isfidi ta' popolazzjoni li qed tavvanza fl-età. L-Inizjattiva *Karozza Intelligenti*, immedija fl-2006, tippromwovi vetturi aktar intelligenti, sikuri u nodfa. Karozzi li jkunu involuti f'incidenti serji fil-futur qarib se jċemplu 112 għall-ghajnuna. Din l-inizjattiva tefgħet ukoll l-attenzjoni tal-midja mad-dinja kollha lejn ir-riċerka tal-UE fis-sikurezza fit-toroq u infurmat lill-konsumaturi bil-benefiċċji ta' dawn is-

sistemi godda ta' sikurezza bbażati fuq l-ICT. L-2008 rat il-holqien ta' *Europeana*, il-librerija multimedja online, il-mużew u l-arkivji Ewropej b'aktar minn tliet miljun ktieb, mappa, reġistrazzjoni tal-hoss, ritratt, dokument arkivjat, pittura u film minn istituzzjonijiet kulturali aċċessibbli permess ta' 'web portal' disponibbli fil-lingwi kollha tal-UE¹¹. Fl-2008 wkoll, l-i2010 laqgħet waħda mill-akbar sfidi futuri billi nediet ir-raba' inizjattiva ewlenija dwar *l-ICT għal tkabbir sostenibbli*, li tiffoka fuq il-kontribuzzjoni tal-ICT għall-effiċjenza tal-enerġija.

3. IMPATT TAL-I2010 FL-ISTATI MEMBRI

L-inizjattiva i2010 giet implimentata fl-Istati Membri kollha minn strateġiji nazzjonali. Uħud huma strateġiji ġenerali tal-ICT u wħud jindirizzaw politiki aktar speċifiċi, bħall-'broadband', l-Inkluzjoni-e, is-Saħħae, it-Tagħlim-e (tagħlim elettroniku) u n-Negozju-e (in-negozju elettroniku).

L-istrateġiji nazzjonali huma riveduti u aġġornati kontinwament bħala parti mill-proċess ta' Lizbona. Kważi l-pjanijiet kollha jirriflettu l-għanijiet tal-istrateġija i2010.

L-ewwel mewġa ta' strateġiji nazzjonali tal-ICT tnediet wara l-adozzjoni tal-i2010 fl-2005 u t-tieni mewġa bdiet reċentement. L-istrateġiji nazzjonali tal-ICT juru kif il-metodu miftuħ ta' kooridnazzjoni jaħdem fil-prattika: uħud jirreferu b'mod ċar għall-ispirazzjoni minn Stati Membri oħra. L-ewwel ġenerazzjoni ta' strateġiji nazzjonali tal-'broadband' iffukat fuq id-disponibbiltà tal-'broadband' lill-100 % tal-popolazzjoni; illum il-fokus huwa fuq veloċitajiet akbar, il-'broadband' bħala parti mill-obbligazzjoni ta' servizz universali jew fuq il-wasla tal-infrastruttura tal-fibri fid-djar.

Il-Finlandja qed tippjana li jkollha 1 Mbps bħala obbligazzjoni universali tas-servizz sal-2010 u 100 Mbps għal kullhadd sal-2015. *Il-Ġermanja* qed tippjana li jkollha l-'broadband' kullimkien sal-2010 u mill-inqas 50 Mbps għal 75 % tal-familji sal-2014. Diversi Stati Membri ffukaw ukoll fuq il-bżonn ta' 'broadband' bi prezzijiet raġjonevoli. *Franza* qed timmira li jkollha 'broadband' kullimkien għall-prezz massimu ta' €35 sal-2012. *Il-Portugal* qed jiffoka fuq l-infrastruttura tal-fibri ottiċi, servizzi avvanzati tal-broadband u networks ta' riċerka b'veloċità għolja.

L-istrateġiji aktar godda jindirizzaw oqsma godda, li jmorru lil hinn mill-prijoritajiet tal-'broadband', is-servizzi online għall-pubbliku u l-hiliet diġitali maqsuma bejn l-Istati Membri kollha. Hafna mill-Istati Membri iżgħar issa qed jaspiraw sabiex isiru atturi Ewropej fuq quddiem fl-ICT.

Xi pajjiżi qed idahhlu suġġetti godda fl-aġenda tal-ICT, bħall-IT ekoloġiku, karti fuq id-drittijiet-e (id-drittijiet elettronici), miżuri legali kontra d-diskriminazzjoni u n-nuqqas ta' aċċessibbiltà u modi godda kif jiżviluppaw is-servizzi tal-Gvern-e, il-hiliet u l-kapaċitajiet diġitali jew mudelli biex jistimulaw l-iżvilupp tal-kontenut diġitali.

4. INHARSU 'L QUDDIEM – SFIDI FUTURI GHALL-POLITIKA

Is-suċċessi miksuba mill-Ewropa sal-lum imbnew fuq il-hidma konsistenti lejn il-kompetizzjoni ġusta fis-swieq tat-telekomunikazzjoni u lejn suq mingħajr fruntieri għall-kontenut diġitali u s-servizzi tal-midja. Il-pożizzjoni ta' tmexxija li għandha l-Ewropa ġejja mill-isforzi kontinwi tagħha għall-istabbiliment ta' massa kritika ta' R&D fl-oqsma li herġin godda fl-ICT. Għandha kapaċità kbira li tikkapitalizza fuq ir-riżorsi kulturali tagħha, bhas-

¹¹ www.europeana.eu

settur enerġetiku u ta' suċċess tal-films u tal-midja u l-librerija diġitali Ewropea. Din l-ispinta qawwija fil-politika ġenerali tibqa' valida għall-futur.

Madankollu, hemm bżonn li s-suċċess tal-istrategġija fl-ICT tal-UE matul l-aħħar erba' snin jitpoġġa fuq perspettiva globali. Illum qed isir aktar ovvj u li, anke fl-oqsma fejn l-Ewropa tinsab fuq quddiem nett fid-dinja, **qed tirriskja li titlef il-vantaġġ kompetittiv** fejn jidhlu l-iżviluppi ġodda u innovattivi. Pereżempju, l-Ewropa hija l-mexxej dinji fl-internet 'broadband' iżda tinsab drammatikament wara l-Ġappun u l-Korea t'Isfel fil-fibri b'veloċità għolja. Bl-istess mod, is-suċċess tal-Ewropa fil-komunikazzjonijiet mobbli ma sarrafx f'"broadband" mingħajr fili, fejn l-Azja qed tohroġ dejjem aktar bħala l-mexxej fid-dinja. Barra minn hekk, l-Ewropa hija mwarrba fejn jidhlu s-servizzi u l-applikazzjonijiet tal-internet, bl-Istati Uniti tiddomina l-ħabitat interattiv ġdid fuq il-web, speċjalment il-blogs u n-nertwerks soċjali.

Għalhekk, l-Ewropa għandha bżonn **aġenda diġitali ġdida** biex tilqa' l-isfidi li qed jinholqu, tohloq infrastruttura aħjar minn tal-bqija tad-dinja u tiftaħ il-potenzjal tal-internet bħala forza li tmexxi t-tkabbir u l-bażi għal innovazzjoni, kreattività u parteċipazzjoni miftuħa. F'Diċembru 2008 il-Kunsill Ewropew għamel sejha għal pjan Ewropew għall-innovazzjoni fejn l-ICT tkun it-teknoloġija prinċipali. L-Ewropa għandha bżonn ittejjeb il-prestazzjoni tagħha bi strategġija ta' tkabbir biex issaħħaħ l-irkupru ekonomiku u tibqa' fi klassi dinjija fis-setturi ta' teknoloġija għolja; biex tonfoq il-baġits fir-riċerka b'mod aktar effettiv sabiex jiġu kkumerċjalizzati idejat tajbin biex jiġġeneraw tkabbir ġdid; biex tagħti spinta lill-produttività mmexxija mill-ICT halli tagħmel tajjeb għall-istaġnar fil-GDP (Prodott Gross Domestiku) hekk kif l-għadd tal-haddiema jibda jonqos meta jirtiraw il-grupp ta' nies li twieldu fiż-żmien ta' zieda kbira¹². biex trawwem teknoloġija ġodda, aktar intelligenti u nodfa li jistgħu jgħinu lill-Ewropa tikseb tkabbir b'fattur erbgha¹³ u li tuża għodda ta' netwerking li jibnu mill-ġdid il-fiduċja fl-Ewropa bħala soċjetà miftuħa u demokratika.

Il-Kummissjoni dalwaqt tniedi konsultazzjoni pubblika online dwar disa' oqsma prinċipali għall-futur tal-politiki tal-ICT u tal-midja tal-Ewropa¹⁴:

- (1) *Thalli l-ICT jkun forza li tmexxi lejn l-irkupru ekonomiku u fuq quddiem fil-kontribuzzjoni lejn l-aġenda ta' tkabbir u tal-impjiegi ta' Liżbona.* Dan huwa kruċjali fil-kriżi ekonomika u finanzjarja attwali u sabiex jinksibu l-għanijiet ekonomiċi tal-Ewropa fuq żmien twil.
- (2) *Jiżdied ir-rwol tal-ICT fit-tranżizzjoni għal ekonomija aktar sostenibbli b'livelli baxxi ta' karbonju.* Ikun hemm fokus fuq l-ICT biex issir promozzjoni ta' konsum responsabbli tal-enerġija mill-familji, it-trasport, il-ġenerazzjoni tal-enerġija u l-manifattura, u jiżvela l-potenzjal lejn iffrankar sostanzjali ta' enerġija. Meters intelligenti, dawl effiċjenti, 'cloud computing' u 'distributed software' se jibiddlu x-xejriet tal-użu tas-sorsi tal-enerġija. Soluzzjonijiet ibbazati fuq l-ICT se jkunu

¹² Ix-xogħol fl-UE huwa pproġettat li jonqos b'madwar 19-il miljun ruħ sas-sena 2060, minhabba t-tnaqqis fil-popolazzjoni ta' età li taħdem. Dan ifisser li l-produttività se jkollha tkun is-sors ta' tkabbir ekonomiku futur. Kalkolu riċenti huwa li t-tkabbir tal-produttività tax-xogħol fl-UE għandu jsarraf f'medja storiku fuq żmien twil 1¾%, minn COM(2009) 180 - Kif għandna nittrattaw l-impatt tat-tixxij tal-popolazzjoni fl-UE Rapport dwar it-Tixxij 2009.

¹³ Tirdoppja l-Ġid, Tnaqqas bin-Nofs ir-Riżorsi Użati ('Doubling Wealth, Halving Resource Use' E von Weizsäcker, A. Lovins and H. Lovins (1995).

¹⁴ Il-konsultazzjonijiet dwar it-temi (5) u (6) t'hawn taht se jsiru b'mod kongunt mis-Socjetà tal-Informazzjoni u l-Midja u mid-Direttorat Ġenerali tas-Suq Intern.

essenzjali għall-isforzi tal-Ewropa fil-ġestjoni tat-tranzizzjoni lejn ekonomija sostenibbli.

- (3) *Titjeb il-prestazzjoni tal-Ewropa fir-riċerka u l-innovazzjoni fl-ICT.* Minkejja l-kisbiet tas-snin li għaddew, l-R&D Ewropew huwa kontinwament sfidat. Bażi b'saħħitha tal-R&D tal-ICT fl-Ewropa hija kruċjali peress li l-innovazzjonijiet fl-ICT huma l-fattur prinċipali lejn is-soluzzjoni ta' għadd ta' sfidi, bħall-kura tas-saħħa, l-impenji li tohloq soċjetà li qed tavanza fl-età, is-sigurtà u l-privatezza u l-ġestjoni tat-tranzizzjoni lejn ekonomija b'livelli baxxi ta' karbonju.
- (4) *Tinholoq ekonomija li hija konnessa 100 % permezz ta' internet b'veloċità għolja u miftuħ għal kulhadd.* Il-potenzjal ta' infrastruttura b'veloċità għolja għall-irkupru ekonomiku, it-tkabbir fit-tul u l-innovazzjoni fl-Ewropa jrid jinfetaħ. Se jkun kruċjali li networks b'veloċità qawwija u ppreparati sew għall-futur jinżammu miftuħin biex titrawwem l-innovazzjoni f'servizzi u kontenut ġdid, mill-utenti u għall-utenti kollha fl-isfera online.
- (5) *Tikkonsolida s-suq uniku online.* Minkejja l-progress qawwi li sar tul l-aħħar snin għad irridu niksbo suq uniku online. L-Ewropa għada qed taffaċċja l-frammentazzjoni legali, b'sistemi ta' pagament, is-sigurtà, il-privatezza u ostakli oħra jiskoraġġixxu n-negozji u l-konsumaturi milli jaqilbu għal sistemi diġitali. . Dan japplika wkoll għas-suq għall-kontenut diġitali fejn il-frammentazzjoni tagħmilha diffiċli għaċ-ċittadini Ewropej li jkollhom aċċess għal kontenut shiħ ghani u varjat kuluralment disponibbli online mal-UE kollha.
- (6) *Tippromwovi l-kreattività tal-utenti.* Il-habitat diġitali ġdid (WEB 2.0 u lil hinn minnu) joffri ċans li qatt ma kien ingħata qabel sabiex il-kreattività taċ-ċittadini Ewropej tithalla libera. L-internet illum huwa forum politiku interattiv, netwerk soċjali mimli enerġija u sors wiesa' hafna ta' għarfien. Bi pjattaformi u servizzi partecipattivi godda, l-utenti saru atturi attivi, produttori u 'prosumers' u huwa essenzjali li jkunu stabbiliti politiki godda li jinkoraġixxu l-kreattività u l-partecipazzjoni tal-utenti.
- (7) *Issaħħaħ il-pożizzjoni tal-UE bħala attur prinċipali fl-arena internazzjonali tal-ICT.* Is-suċċess kontinwu tal-ICT modern jiddependi fuq il-ftuħ u l-kooperazzjoni internazzjonali, internet hieles minn restrizzjonijiet ta' traffiku, siti, pjattaformi u tip ta' tagħmir marbut, u hieles miċ-ċensura. Jiddependi wkoll fuq l-abbiltà tagħna li nittrattaw l-isfidi globali, bħal governanza internazzjonali, is-sigurtà, il-kontenut mhux adegwat u l-prattika hażina, il-privatezza, il-protezzjoni tad-dejta personali u spazji kbar godda għall-indirizzi (IPv6), l-identifikaturi multilingwistiċi u aktar. Hafna minn dawn il-kwistjonijiet jistgħu jissolvew biss fuq livell internazzjonali. Izda, hafna drabi, l-Ewropa ssib diffikultajiet biex issemma' lehinha.
- (8) *Jkunu disponibbli u aċċessibbli għal kulhadd servizzi pubbliċi moderni u effiċjenti.* Il-Gvern-e qed isir dejjem aktar reali fl-Istati Membri. Madankollu, jridu jsiru aktar sforzi biex tiżdied l-interoperabbiltà fost l-amministrazzjonijiet pubbliċi. Min-naħa tagħha, biex tikseb dan l-għan il-Kumissjoni pproponiet li tkompli fuq il-programm ta' suċċess IDABC billi tippreżenta proposta għal programm ġdid immirat lejn il-promozzjoni ta' Soluzzjonijiet ta' Interoperabbiltà għall-Amministrazzjonijiet pubbliċi

(9) *Jintuża l-ICT għat-tiġib tal-kwalità tal-ħajja taċ-ċittadini tal-UE* permezz tal-ftuħ ta' mħażen tal-patrimonju kulturali tal-Ewropa u jitpoġġa online. L-inizjattiva tal-Inkluzjoni-e tal-2008 wriet l-importanza soċjopolitika u ekonomika ta' dan u l-każ tan-negozju bl-Inkluzjoni-e' bħalissa huwa aktar b'saħħtu minn qatt qabel biex jgħeleb l-aspetti ewlenin ta' żvantaġġ bħall-età, l-edukazzjoni, is-sess u l-post. Fis-sitwazzjoni attwali ta' ekonomija li ħżienet, ċittadini mċaħħdin b'mod partikulari jirriskjaw li jkomplu jkunu esklużi mis-soċjetà u s-suq tax-xogħol.

Sabiex jittiehdu dawn l-opportunitajiet, il-Kummissjoni talbet il-kooperazzjoni attiva tal-Istati Membri u tal-partijiet interessati fix-xhur li ġejjin sal-bidu tal-2010 sabiex titfassal agenda digitali ġdida biex l-Ewropa toħroġ mill-kriżi attwali b'ekonomija digitali aktar b'saħħitha, aktar kompetittiva u aktar miftuħa, li tmexxi 'l quddiem it-tkabbir u l-innovazzjoni Ewropea.

¹⁶ Ara <http://ec.europa.eu/idabc/en/document/7728>.